ଉନ୍ନତ ଗୋପାଳନ ପାଇଁ ଘାସ ଚାଷ

ସମଲେଶ୍ୱରୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ଦୁଗ୍ଧ ସଂଘ, ସମ୍ବଲପୁର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ଘାସଚାଷ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲର ଅବଶିଷ୍ଟାଂଶକୁ ଉପଚାରିତ କରି ଗୋଖାଦ୍ୟ ଅଭାବ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ଉନ୍ନତ ଗୋପାଳନରେ ଘାସର ମହତ୍ତ୍ୱ : ତୃଣଜାତୀୟ ଗୋଖାଦ୍ୟ ବା ଘାସ ଗାଈଗୋରୁଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ଖାଦ୍ୟ । ଉନ୍ନତ କିସମର ଘାସ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ସହିତ ଗୋପାଳନ ବ୍ୟବସାୟକୁ ଅଧିକ ଲାଭଜନକ କରିଥାଏ । କାରଣ ସବୁଜ ଘାସରେ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ଶ୍ୱେତସାର, ପୁଷ୍ଟିସାର, ଭିଟାମିନ୍, ଧାତବ ଲବଣ ଭରପୁର ଥିବାରୁ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦନରେ ସହାୟକ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗାଈମାନଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିକାଶ, ପ୍ରଜନନ ଦକ୍ଷତା ତଥା ରୋଗ ପ୍ରତିଷେଧକ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧିରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେତୁ ଚାରଣ ଭୂମିଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଉପାୟରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇଯାଇଛି । ତେଣୁ ଗାଈଗୋରୁଙ୍କର ଘାସର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ଘାସ ଚାଷ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବିକଳ୍ପ ପନ୍ଥା । ସମୟ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଘାସକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଟି ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଥା- ୧. ଋତୁକାଳୀନ ଘାସ ଓ ୨. ବହୁବର୍ଷୀୟ ଘାସ । ସେହିପରି ଘାସରେ ରହିଥିବା ଖାଦ୍ୟସାର ଅନୁସାରେ ଘାସମାନଙ୍କୁ ୨ଟି ବିଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଯଥା- ୧. ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ ଘାସ - ଅଧିକ ଶ୍ୱେତସାରଯୁକ୍ତ, ୨. ଛୁଇଁ ଜାତୀୟ ଘାସ - ଅଧିକ ପୁଷ୍ଟିସାର ଯୁକ୍ତ । ଗାଈମାନଙ୍କୁ ଉପରୋକ୍ତ ୨ କିସମ ଘାସ ଯଥା - ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ ଘାସ ୨ ଭାଗ ଓ ଛୁଇଁ ଜାତୀୟ ଘାସ ୧ ଭାଗ ହିସାବରେ ଖୁଆଇଲେ ଅଧିକ ଲାଭ ମିଳିଥାଏ ।

୧. ଋତୁକାଳୀନ ଘାସ ଚାଷ : ବର୍ଷର ବିଭିନ୍ନ ଋତୁରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରୀଷ୍ମ, ବର୍ଷା ଓ ଶୀତ ଋତୁରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଘାସମାନଙ୍କୁ ଋତୁକାଳୀନ ଘାସ କୁହାଯାଏ । ବର୍ଷାଦିନେ ଶସ୍ୟଜାତୀୟ ଘାସ ଯଥା - ମକା, ସୋରଗମ୍ ବାଜରା ଓ ଛୁଇଁ ଜାତୀୟ ଘାସ ଯଥା- ଗୁଆଁର, ବରଗୁଡ଼ି, ରାଇସ ବିନ ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ କରାଯାଇପାରେ । ସେହିପରି ଶୀତ ଋତୁରେ ଜଳସେଚିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶସ୍ୟ ଜାତୀୟ ଘାସ ଯଥା- ଯବଧାନଓ ଛୁଇଁ ଜାତୀୟ ଘାସ ବରସିମ୍, ଲୁସର୍ଣ୍ଣ, ଗୁଇନିଜ କେବେଜ୍ ଇତ୍ୟାଦି ଚାଷ କରାଯାଏ ।

ଚାଷ ପ୍ରଣାଳୀ : ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ଫସଲ ତୁଳନାରେ ଘାସ ଫସଲ ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷାକୃତ କମ୍ ଜଳର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ । ଏହି ଫସଲ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚା ନିଗିଡ଼ା ଜମି ଚୟନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜମି ଚୟନ ପରେ ଏହାକୁ ହଳକରି ମାଟିଗୁଣ୍ଡ କରିବା ଓ ଏକର ପ୍ରତି ୧୦୦ କିଗ୍ରା ସୁପର ସାର ୧୫ କିଗ୍ରା ପଟାସ ସାର ୨-୩ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଟ୍ରଲି ସଢ଼ା ଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରି ମଞ୍ଜି ବୁଣାଯାଏ । ମାତ୍ର ଶୀତ ଦିନିଆ ବରସିମ, ଲୁସୁର୍ଣ୍ଣ ଘାସ ମଞ୍ଜିକୁ ମାଟି ଗୁଣ୍ଡ କରି ଛୋଟ ପଟାଳି ପ୍ରସ୍ତୁତି କରି ଠିଆ ପାଣିରେ ବୁଣିଲେ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ସମସ୍ତ ଫସଲ ବୁଣିବାର ୨-୩ ସପ୍ତାହ ଅନ୍ତରରେ ଏକ ପ୍ରତି ୧୫-୨୦ କିଗ୍ରା ୟୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ଓ ସୋରଗମ୍ ଜାତୀୟ ଘାସ ଯାହାକି ଏକରରୁ ଅଧିକ ଥର ଅମଳ ଦେଇଥାଏ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଳ ପରେ ୟୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ ଓ ସୋରଗମ୍ ଜାତୀୟ ଘାସ ଯାହାକି ଏକରୁ ଅଧିକ ଥର ଅମଳ ଦେଇଥାଏ ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଳ ପରେ ୟୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସୋରଗମ୍ ବାଜରା ଇତ୍ୟାଦି ଘାସ ଫୁଲ ଉଠେଇବା ସମୟରେ, ମକା ମଞ୍ଜି କ୍ଷୀର ଡୋକିବା ସମୟରେ ଓ ବରଗୁଡ଼ି ଗୁଆଁର ଫସଲ ଛୁଇଁ ଧରିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଅମଳ କରାଯାଇଥାଏ । ବରସିମ୍ ଲୁସର୍ଣ୍ଣ ଇତ୍ୟାଦି ଫସଲ ବୁଣିବାର ୪୫ ରୁ ୬୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରତି ୩୦-୩୫ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ୨-୩ ଥର ଘାସ ଅମଳ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଋତୁକାଳୀନ ଘାସ ଚାଷ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବିହନ ପରିମାଣ ଓ ଘାସ ଉତ୍ପାଦନ ତାଲିକା:-

ଘାସର ନାମ	ଏକର ପ୍ରତି ଆବଶ୍ୟକ ବିହନ ପରିମାଣ	ଏକ ପ୍ରତି ଅମଳ ପରିମାଣ
ମକା	୨୦ କି.ଗ୍ରା.	୧୨୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ସୋରଗମ୍	୨୦ କି.ଗ୍ରା.	୧୫୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ବାଜରା	୧୦ କି.ଗ୍ରା.	୧୦୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ଯବଧାନ	୪୦ କି.ଗ୍ରା.	୧୨୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ବରଗୁଡ଼ି	୧୫ କି.ଗ୍ରା.	୮୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ଗୁଆଁର	୧୦ କି.ଗ୍ରା.	୮୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ବରସିମ	୧୦ କି.ଗ୍ରା.	୧୦୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ଲୁସର୍ଣ୍ଣ	୧୦ କି.ଗ୍ରା.	୧୨୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ
ଚାଇନିଜ କେବେଜ	୪ କି.ଗ୍ରା.	୮୦ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ

୨. ବହୁ ବର୍ଷୀୟ ଘାସ ଚାଷ: ଯେଉଁ ଘାସ ଫସଲ ଜମିରେ ଥରେ ରୋପଣ କଲେ ତାହା କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ୪-୫ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅମଳ ଦେଇଥାଏ, ତାହାକୁ ବହୁ ବର୍ଷୀୟ ଘାସ କୁହାଯାଏ । କେତେକ ପ୍ରଧାନ ବହୁ ବର୍ଷୀୟ ଘାସ ଫସଲଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ଶଙ୍କରହାତିଆ, ଗିନି, ପାରା, କଙ୍ଗୋସିଗନାଲ, ଷ୍ଟାଇଲୋ, ସିରାଟ୍ରୋ, ସେଣ୍ଟ୍ରୋସିମା ଇତ୍ୟାଦି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲ ପରି ଜମି ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଏକର ପ୍ରତି ୨-୩ ଟ୍ରାକ୍ଟର ଟ୍ରଲି ସଢ଼ା ଗୋବର ଖତ, ୧୦୦ କି.ଗ୍ରା. ସିଙ୍ଗଲ ସୁପର ଫସଫେଟ ୧୫ କି.ଗ୍ରା ପଟାସ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଏ । ଶଙ୍କର ହାତିଆ, ଗିନି, ପାରା ଇତ୍ୟାଦି ଘାସର ମୂଳ ବା କାଣ୍ଡ ଧାଡ଼ିରେ ରୋପଣ କରାଯାଏ । ଶଙ୍କର ହାତିଆ, ଗିନି ଇତ୍ୟାଦି ଉଚ୍ଚ ନିଗିଡ଼ା ଜମିରେ ଓ ପାରା ସନ୍ତସନ୍ତିଆ ଖାଲୁଆ ଜମିରେ ଭଲ ବଢ଼ିଥାଏ । ମୂଳ ବା କାଣ୍ଡ ରୋପଣର ୨-୩ ସପ୍ତାହ ପରେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅମଳ ପରେ ଏକର ପିଛା ୧୦-୨୦ କି.ଗ୍ରା. ୟୁରିଆ ସାର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଅଧିକ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ପ୍ରାୟ ୨ ମାସରେ ପ୍ରଥମ ଅମଳ ଓ ପ୍ରତି ୪୫-୫୦ ଦିନ ଅନ୍ତରରେ ପ୍ରାୟ ୪-୫ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାସ ଅମଳ ମିଳିଥାଏ । ଷ୍ଟାଇଲୋ, ସିରାଟ୍ରୋ, ବହୁ ବର୍ଷୀୟ ଲୁସର୍ଣ୍ଣ

ଇତ୍ୟାଦି ଘାସ ମଞ୍ଜିବୁଣା ଯାଇଥାଏ ଓ ଏଥିରୁ ବର୍ଷକୁ ୩-୪ ଥର ଘାସ ଉତ୍ପାଦନ ମିଳିଥାଏ । ଶଙ୍କର ହାତିଆ ଘାସରେ ଜଳସେଚନର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ବହୁ ବର୍ଷୀୟ ଘାସ କିସମଗୁଡ଼ିକ ମରୁଡ଼ି ସହଶୀଯୁକ୍ତ ଅଟନ୍ତି ।

ବହୁ ବର୍ଷୀୟ ଘାସ ଚାଷ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ବିହନ ପରିମାଣ ଓ ଘାସ ଉତ୍ପାଦନ ତାଲିକା:-

ଘାସର ନାମ	ଏକର ପ୍ରତି କାଣ୍ଡ/ମୂଳ/ ମଞ୍ଜିର ପରିମାଣ	ଏକ ପ୍ରତି ଅମଳ ପରିମାଣ (କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ)
ଶଙ୍କର ହାତିଆ	୧୦,୦୦୦ ଖଣ୍ଡ	୩୫୦-୪୦୦
ଗିନି	୧୨,୦୦୦ ଖଣ୍ଡ	୨୫୦
ପାରା	୨୦,୦୦୦ ଖଣ୍ଡ	୩୦୦
କଙ୍ଗୋସିଗ୍ନାଲ	୧୫,୦୦୦ ଖଣ୍ଡ	୨୫୦
ଲୁସର୍ଣ୍ଣ	୧୦ କି.ଗ୍ରା.	୨୫୦
ଷ୍ଟାଇଲୋ, ସିରାଟ୍ରୋ	୫ କି.ଗ୍ରା.	୨୦୦
ସେଣ୍ଟ୍ରୋସିମା	୫ କି.ଗ୍ରା	୧୫୦

୩. ନଡ଼ାର୍ ଖାଦ୍ୟଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଉପଚାର୍ : ଓଡିଶାରେ ବହୁଳ ପରିମାଣ ଧାନ ଚାଷ ହୋଇଥାଏ, ତେଣୁ ନଡ଼ା ବର୍ଷସାରା ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ମିଳିଥାଏ । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷେ ଗାଈଗୋରୁଙ୍କ ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ଘାସ ମିଳୁ ନ ଥିବାରୁ ଲୋକେ ବର୍ଷସାର ନଡ଼ା ଖୁଆଇ ଗୋପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ନଡ଼ା ଏକ ନିକୃଷ୍ଟ ଧରଣର ଗୋଖାଦ୍ୟ କାରଣ ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ୦.୫% ସୁପାଚ୍ୟ ପୁଷ୍ଟିସାର ରହିଛି । ନଡ଼ାରେ ତନ୍ତୁଜାତୀୟ ଲିଗ୍ନିନ ଓ ଶ୍ୱେତସାର ଜାତୀୟ ହେମିସେଲ୍ୟୁଲୋଜ ଥିବାରୁ ଏହା ନଡ଼ାକୁ ଶକ୍ତ ବା ଟାଉଁଶିଆ କରିଥାଏ । ଏଥିରେ ଖଣିଜ ଲବଣ, ଭିଟାମିନର ମାତ୍ରା ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ କମ୍ ତା ଛଡ଼ା ନଡ଼ାରେ ଥିବା ଅକ୍ସାଲିକ ଅମ୍ଳ ଗାଈ ଗୋରୁଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷତିକାରକ । ଏଣୁ ନଡ଼ାର ଖାଦ୍ୟ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଉପଚାର ପଦ୍ଧତି ରହିଛି । ଉପଚାରିତ ନଡ଼ା କାଇବା ଦ୍ୱାରା ଗାଈଗୋରୁଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଠିକ୍ ରହିବା ସହିତ ଚାଷୀ ମଧ୍ୟ ଲାଭବାନ ହୋଇଥାଏ ।

କ. ଭିଜା ନଡ଼ା ପଦ୍ଧତି : ଏହି ପଦ୍ଧତିରେ ନଡ଼ାକୁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାଣିରେ ୫-୬ ଘଣ୍ଟା ଭିଜାଇ ଦେଲେ ସେଥିରୁ ଅକ୍ସାଲିକ ଅମ୍ଳ ବାହାରିଯାଏ ଓ ନଡ଼ାର ଖାଦ୍ୟ ଗୁଣ ଅନେକାଂଶରେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥାଏ ।

ଖ. କ୍ଷାର୍ ପାଣି ଉପଚାର୍ : ଏକ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ କଟା ନଡ଼ା ପାଇଁ ୧୦ ଲିଟର ସ୍ୱଚ୍ଛ ପାଣି ଓ ୧୨୫ ଗ୍ରାମ କ୍ଷାର ସୋଡା ଦ୍ରବଣରେ ରାତିସାରା ବତୁରାଇ ଦେଲେ ନଡ଼ାର ଅକ୍ସାଲିକ ଅମ୍ଳ କମିବା ସହିତ ସମୁଦାୟ ସୁପାଚ୍ୟ ଖାଦ୍ୟସାର ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ।

ଗ. ୟୁରିଆ ଉପଚାର୍ : ଏକ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ କଟାନଡ଼ାକୁ ୪ କେ.ଜି ୟୁରିଆ ଓ ୪୦ ଲିଟର ପାଣିର ଦ୍ରବଣରେ ଭଲ ଭାବରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହା ପରେ ନଡ଼ାକୁ ଗୋଟିଏ ଜରିରେ ଘୋଡ଼େଇ ବାୟୁରୁଦ୍ଧ ଅବସ୍ଥାରେ ୩ ସପ୍ତାହ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହାକୁ ବାହାର କରି ଘଣ୍ଟାଏ ଖୋଲା ପବନରେ ରଖିଲେ ଏଥିରୁ ବିଷାକ୍ତ ଗ୍ୟାସ ବାହାରିଥାଏ ଓ ତାହା ପରେ ଖାଇବାକୁ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ୍ । ଏହି ଉପଚାର ଫଳରେ ନଡ଼ାର ସୁପାଚ୍ୟ ପୁଷ୍ଟିସାର ୫% ଓ ସମୁଦାୟ ସୁପାଚ୍ୟ ଖାଦ୍ୟ ସାର ୪୦ ରୁ ୫୦%କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ।

ଘ. ୟୁରିଆ ରାବଗୁଡ ଉପଚାର୍ : ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ଏକ କ୍ୱିଣ୍ଟାଲ କଟା ନଡ଼ା ପାଇଁ ୨ କି.ଗ୍ରା. ୟୁରିଆ ୧୦ କି.ଗ୍ରା. ରାବଗୁଡ, ୧ କି.ଗ୍ରା. ଖଣିଜ ଲବଣ, ୧ କି.ଗ୍ରା ଲୁଣ ଓ ୩୦ ଗ୍ରାମ ଭିଟାମିନ୍-ସି ଆବଶ୍ୟକ । ୟୁରିଆ ଗୁଡ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ୨୫ ଲିଟର ସଫା ପାଣିରେ ଗୋଳେଇ ନଡ଼ା ଉପରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ । ଏହି ଉପଚାର ଫଳରେ ନଡ଼ାରେ ଖାଦ୍ୟଗୁଣ ବଢ଼ି ଏହା ଏକ ଉତ୍ତମ ଗୋ-ଖାଦ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇଥାଏ ।

୪. ଦାନା ଖୁଆଇବା କୁଣ୍ଡର୍ ବ୍ୟବହାର୍ : ଚାଷୀମାନେ ମୁଖ୍ୟତଃ ନଡ଼ା ଓ ସବୁଜ ଘାସକୁ ଗୁହାଳ ଚଟାଣରେ ବିଛାଇ ଗାଈଗୋରୁଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଅନ୍ତି । ଏହା ଦ୍ୱାରା ଖାଦ୍ୟ ସହିତ ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ଗାଈଗୋରୁଙ୍କ ଶରୀରକୁ ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତି ଓ ଏହି ପ୍ରଣାଳୀ ଦ୍ୱାରା ୩୦-୫୦% ନଡ଼ା ଓ ଘାସ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଚାଷୀମାନେ ନଡ଼ା ଓ ଘାସକୁ କାଟି ଦାନା କୁଣ୍ଡରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ଗାଈମାନେ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ଓ ଏହା ଦ୍ୱାରା ନଡ଼ା ଓ ଘାସ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା କମ୍ ହୋଇଥାଏ ।

୫. ପୁଆଳ କଟା ଯନ୍ତ୍ର ବା ଚାଫ୍‌କଟର୍ ବ୍ୟବହାର୍ : ଗୋପାଳକ ସାଧାରଣତଃ ନଡ଼ା ଓ ଘାସ ଗୋଟା ହିସାବରେ ଗାଈକୁ ଦେଇଥାନ୍ତି । ଗୋଟା ଘାସ ଓ ନଡ଼ା ଚୋବାଇ ହଜମ କରିବା ପାଇଁ ପଶୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତି ଓ ସମୟ ବିନିଯୋଗ କରିଥାଏ, ତଥା ନଡ଼ା ଓ ଘାସରେ ମହଜୁଦ ଖାଦ୍ୟ ସାରର ସଠିକ୍ ବିନିଯୋଗ ହୋଇ ନଥାଏ । ତେଣୁ ନଡ଼ା ଓ ଘାସକୁ ଚାଫକଟର ଦ୍ୱାରା କୁଟି କରି ଗାଈମାନଙ୍କୁ ଖାଇବାକୁ ଦେଲେ ସେମାନେ ଆଗ୍ରହ ସହକାରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି ଓ ସହଜରେ ଖାଦ୍ୟ ହଜମ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଚାଷୀ ନଡ଼ା କଟା ଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରିବା ଉଚିତ୍ ।

ସୌଜନ୍ୟ :

omfed

ସମଲେଶ୍ୱରୀ ଆଞ୍ଚଳିକ ସମବାୟ ଦୁଗ୍ଧ ଉତ୍ପାଦକ ସଂଘ

ସମ୍ବଲପୁର

SAMUL